

HØJSKOLESANGBOGEN ER IKKE HELE DEN TYRKISKE MUSIK

Af Asger Aamund, Kommentar i Berlingske, august 19

Højskolesangbogen udkom første gang i 1894 i den periode, hvor Danmark var ved at rejse sig efter det tragiske tab af Sønderjylland i 1864. Ydmyget og forslået måtte Danmark finde en ny identitet som lilleputnation. Men hvad udad blev tabt, blev indad vundet. Det blev de nye bevægelsers tid. Højskolebevægelsen, arbejderbevægelsen og andelsbevægelsen gav næring til fornyet politisk og kulturel selvværd, der bragte nationen og folket på fode igen. For de efterfølgende generationer blev Højskolesangbogen det centrale urværk i dannelsen af vores livssyn og kultur forankret i tre hjørnestene: Frisind, Folkestyre og Fædrelandskærlighed. Dette folkelige sangværk har fulgt os dagligt til morgensang og mærkedage i skolen og senere til fester og højtider livet igennem.

Den moderne højskolesangbog er ikke endt som et forstenet vadmelsromantisk frilandsmuseum, men er gennem årene blevet nænsomt redigeret og indeholder i dag også en række nordiske og europæiske sange. Selv tyske sange er lukket ind efter, at besættelsestiden er kommet på behørig afstand. Højskolesangbogen har altid været min kærlige ledestjerne gennem årets forløb. Højskolesangbogen er for mig årtidernes evangelium. Rammen om de skiftende sæsoner i skolelivet. Foråret, hvor kastanjen springer ud i gården på Krebs' skole og vi får en fridag. Jubeldagen i juni, hvor sommerferien begynder og Tisvildeleje vinker forude. Sensommeren med det blege lys, den første skoledag, hvor der dufter af frisk fernis i gymnastiksalen. De mørke vintermorgener med morgensang i lugten af snevådt tøj og klamme madpakker.

Lad os følges ad på en vandring gennem årets gang i Højskolesangbogens Danmark: I slutningen af april, hvor bøgeskoven har fået grønne øjenbryn synger vi "Den Kiedsom Vinter" af Ambrosius Stub, der efter et omtumlet liv døde fattig og fordrukken som skoleleder i Ribe. Denne yndefulde forårssang er vist nok skrevet i 1741, men Stub opholdt sig på Valdemar Slot. Den er Mozartlyrik, den er hyrderomantik, den er Meissner porcelæn på vers.

Jeg har boet og arbejdet i Mellem- og Fjernøsten i seks år. Heraf de fire i Hong Kong, hvor der var en pæn stor dansk koloni. Når vi fejrede dansk midsommer i det tropehede Hong Kong og sang Thøger Olesens "Danmark Nu Blunder Den Lyse Nat", var der blanke øjne, klumper i halsen og snøften, fordi netop denne kærlighedserklæring til den danske sommer rammer en rå nerve hos alle danskere, der bor under fjerne himmelstrøg, og som længes efter de lyse nætters trylleri.

Da jeg for mange år siden gjorde min entré i første G på Aurehøj Gymnasium stod vi i begyndelsen af september opmarcheret i gymnastiksalen til morgensang. Jeg kendte ikke dagens sang, der var "Septembers Himmel Er Så Blå", men melodien var nem at synge, så jeg sang løs, indtil jeg kom til at se digterens navn på papiret: Alex Garff. Jeg stod som ramt af lynet. Han var jo lyslevende lektor i tysk og dansk på Aurehøj. Tænk at jeg skulle opleve den lykke at stå her sammen med en berømt digter, der var optaget i Højskolesangbogen. Jeg så over på Garff, der forgæves prøvede at se beskedent ned i gulvet under afsyngelsen af hans skønne septembersang, som også er en hyldest til det liv, der om foråret skal genopstå af det, der nu visner: "da slår bag falmet rosendragt dit røde hybenhjerter". Livet fortsætter lige om lidt.

Ingen har skildret den danske dybfrostvinter bedre end Steen Steensen Blicher, digterpræst og jæger. I vinteren 1838 var Blicher alvorligt syg og i fare for at dø. I slutningen af sygdomsperioden skrev han en ny digtsamling, Trækfuglene, som er 30 digte om danske fugle, men som naturligvis også handler om Blicher

selv. I digtet "Det er hvidt herude" finder vi noget af den smukkeste lyrik, der er skrevet på dansk. Både skildringen af den nådesløse kulde og længslen efter våren, der aldrig synes at komme: "Kom Sydvest, som Frosten tvinger. Kom med dine Tågevinger, kom og løs den bundne Jord".

Højskolesangbogen skal naturligvis luges og suppleres i takt med udviklingen. Men at lukke islam direkte eller indirekte ind i sangværket, er forræderi mod alt, hvad Højskolesangbogen står for. Islam er galakser væk fra netop frisind, folkestyre og fædrelandskærlighed, men er en politisk dominanskultur med et udstrakt undertrykkelsessystem overalt, hvor islam har magt. Flere robuste undersøgelser har påvist, at et flertal af muslimer bosat i Danmark ønsker folkestyret og retsstaten udskiftet med en islamisk formynderstat. Islam i Højskolesangbogener ikke engang multikulti. Det er antikulti.